

UZASADNIENIE DO PROJEKTU USTAWY O OCHRONIE RYNKU KSIĄŻKI z dnia 31.08.2021 r.

1. Cel regulacji

Ustawa o ochronie rynku książki ma za przedmiot regulację rynku wydawniczego i sprzedaży detalicznej książek w Polsce, który do tej pory nie był regulowany innymi aktami prawnymi. Celem regulacji jest zapewnienie właściwej ochrony książki jako dobra kultury, służącego rozwojowi intelektualnemu i kulturalnemu jednostki, zapewnienie jej szerokiej i stałej dostępności na terytorium Rzeczypospolitej Polski, a także zapewnienie urozmaicenia dostępnej oferty czytelniczej oraz wspieranie różnorodnej i ambitnej twórczości literackiej. Dzięki temu możliwe będzie zagwarantowanie podstawowych warunków służących rozwojowi czytelnictwa i kształtowaniu właściwych postaw czytelnika oraz stworzenie ram dla funkcjonowania krajowego rynku książki, w tym umożliwienie budowania zróżnicowanych sposobów dystrybucji przy jednoczesnym wspieraniu księgarń jako miejsc upowszechniania kultury.

Wzorem analogicznych regulacji funkcjonujących w innych państwach Unii Europejskiej, m.in. w Niemczech, we Włoszech, Francji, Hiszpanii, postanowiono również wprowadzić do polskiego porządku prawnego regulację, której postanowienia zobowiązują wydawcę i importera książek do ustalenia, na określony ustawą czas, jednakowej ceny książek, obowiązującej wszystkich sprzedawców końcowych - księgarzy, księgarnie sieciowe, sklepy wielobranżowe, kioski, itp.

Przeprowadzone badania w krajach objętych regulacją rynku książki odnotowują pozytywne skutki w postaci wzrostu popytu i sprzedaży książek, obniżenia średnich cen książek, zapewnienia lepszego dostępu do rynku małym wydawcom i nieznanym autorom, co przekłada się również pozytywnie na rynek czytelniczy. Doświadczenia innych krajów pokazują, że ustawowa regulacja o jednakowej cenie książki doprowadziła do zachowania rozległej sieci księgarń stacjonarnych oraz wysokiego poziomu usług świadczonych przez księgarnie, dla których ten czynnik przy wyeliminowaniu czynnika cenowego stał się decydujący dla skutecznej konkurencji na rynku. Księgarnie w państwach objętych regulacją cen książek nie muszą angażować znacznych środków w prowadzenie „wojen cenowych” z dyskontami, sklepami wielkopowierzchniowymi oraz sklepami internetowymi, skupiając się na przeznaczeniu części tych środków na utrzymanie szerokiej oferty wydawniczej oraz promocję czytelnictwa.

2. Projektowane przepisy

Przedmiotem ustawy są prawa i obowiązki wydawców, importerów i sprzedawców końcowych, związane ze stosowaniem jednakowej ceny książek oraz określenie zasad jej ustalania. W przepisach ustawy wprowadzono definicję książki, gdyż nie ma w obecnym ustawodawstwie definicji, do której można się odwołać. Jednym z elementów definicji książki jest podkreślenie różnych form utrwalenia twórczej myśli ludzkiej i włączenie do regulacji obok tradycyjnych książek drukowanych, również książek cyfrowych. Równoważne traktowanie wszelakich form zapisów twórczej myśli ludzkiej uzasadnione jest tym, że rynek książek drukowanych, e-booków, czy też audio-booków jest rynkiem równoważnie się rozwijającym i podlegającym w coraz znacześniejszym stopniu analogicznym zasadom w zakresie marketingu i dystrybucji. Mając jednak na uwadze szczególny model dystrybucji książek cyfrowych w ramach internetowych serwisów subskrypcyjnych w postaci plików cyfrowych bez ich utrwalenia na trwałym nośniku, za celowe uznano wyłączenie takiej formy sprzedaży spod regulacji ustawy. Wydawca będzie uprawniony do decydowania o wprowadzeniu książki do dystrybucji w modelu subskrypcyjnym.

Ustawa nakłada na wydawców i importerów obowiązek ustalenia jednakowej ceny danej książki przed wprowadzeniem jej do obrotu, przy czym cena ta musi następnie być stosowana przez wszystkie podmioty prowadzące sprzedaż książki nabywcy końcowemu, tj. podmiotowi kupującemu książkę w celu innym niż jej dalsza odsprzedaż, w szczególności w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Jednakowa cena obejmuje wszelkie dodatki sprzedawane wraz z książką, takie jak zdjęcia, taśmy magnetyczne czy inne nośniki utworów muzycznych i audiowizualnych.

Ustalona cena powinna być podana do publicznej wiadomości poprzez jej trwałe nadrukowanie na książce. Dodatkowo wymagane jest, aby na książce znalazła się informacja o miesiącu i roku wprowadzenia do obrotu, aby możliwa była prosta weryfikacja stosowania jednakowej ceny książki w okresie ochronnym. Obowiązkowe będzie przekazanie powyższych informacji do Biblioteki Narodowej, która będzie instytucją prowadzącą rejestr książek. Do wyboru wydawcy/importera pozostawiono podanie jej dodatkowo w internetowym katalogu wydawcy/importera, jeśli taki katalog prowadzi. W przypadku rozbieżności pomiędzy danymi umieszczonymi na książce a danymi w rejestrze, rozstrzygające mają być dane ujawnione w rejestrze. Jednocześnie wprowadzono domniemanie prawdziwości danych zamieszczonych w rejestrze.

Ustawa przewiduje wyjątki od obowiązków nałożonych na podmioty operujące w ramach rynku książki, które mają na celu dostosowanie jej do potrzeb rynku, rozumianego nie tylko jako rynek dla wydawców / importerów / sprzedawców końcowych, ale także jako rynek czytelników.

Wydawca i importer są zwolnieni z obowiązku **ustalenia** jednakowej ceny pewnych rodzajów książek, co uzasadnione jest ich specyfiką, wyróżniającą je spośród pozostałych publikacji książkowych. Do grupy tych książek należą książki w wydaniach bibliofilskich, charakteryzujących się wysoką jakością wydania, mających przeznaczenie kolekcjonerskie i wydanych w numerowanym nakładzie, nieprzekraczającym 500 egzemplarzy, książek artystycznych, których wydanie wymagało wykorzystania metod rękodzielniczych, książek wydanych na zamówienie, w łącznym nakładzie nieprzekraczającym 100 egzemplarzy (w ciągu 12 miesięcy od daty wprowadzenia książki do obrotu). Dodatkowym uzasadnieniem dla zastosowania wyłączenia obowiązku ustalenia jednakowej ceny na książki wydane przez zagranicznego wydawcę w języku innym niż polski i importowane na terytorium kraju jest fakt, iż na zmianę kosztów ponoszonych przez importera wpływają czynniki całkowicie lub częściowo od niego niezależne - takie jak zmiany kursów walut, zmiany cen wydawcy zagranicznego, zmiany kosztów transportu.

Przepisów ustawy o ochronie rynku książki nie stosuje się co do zasady do sprzedaży książek w ramach ponadgranicznego handlu elektronicznego spoza terytorium Rzeczypospolitej Polski, jak również z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za granicę. Ustawa znajdzie jednak zastosowanie w tym zakresie, jeżeli zamówiona przez Internet książka będzie odbierana przez nabywcę końcowego na terenie Polski.

Ponadto, wzorem regulacji europejskich, zaproponowano możliwość odstępstwa od ustalonej jednakowej ceny na poziomie 5% - tylko jako obniżki ceny. Odrębnie uregulowano dopuszczalne rabaty dla instytucji kultury, placówek oświatowych, uczelni, instytutów badawczych i instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, które mogą osiągnąć poziom 20%.

Dodatkowo, dopuszczono stosowanie 15% upustów od ustalonej jednakowej ceny dla nabywców końcowych dokonujących zakupu książek na targach książki. To uregulowanie koresponduje z dotychczasową praktyką sprzedaży i swoistą „tradycją” targów książki.

W razie sprzedaży książek wybrakowanych, wadliwych lub uszkodzonych, sprzedawca końcowy, pod warunkiem poinformowania nabywcy końcowego o wadach danego egzemplarza, może zastosować cenę inną niż jednakowa cena.

W celu uniemożliwienia nieuczciwego wykorzystywania przewagi konkurencyjnej wynikającej ze znacznych dysproporcji w potencjale ekonomicznym pomiędzy dużymi sieciami handlowymi a niezależnymi sprzedawcami, wprowadzono regulację zakazującą stosowanie przez sprzedawców końcowych książek sprzedaży uwarunkowanej, pakietów i programów lojalnościowych, darowizn, nagród, transakcji wiązanych, wszelkiego rodzaju talonów i bonów, a także udzielania innych niewymienionych z nazwy korzyści majątkowych lub osobistych dla nabywców końcowych książek, w zakresie w jakim korzyści te nie zostały przewidziane przez wydawcę lub importera i uwzględnione przez te podmioty w jednakowej cenie książki.

Jednakowa cena książek powinna obowiązywać od dnia pierwszego wprowadzenia książki do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polski przez okres kolejnych 6 pełnych miesięcy kalendarzowych. W przypadku podwyższenia stawki podatku od towarów i usług na książki w okresie obowiązywania ustalonej jednakowej ceny, wydawca i importer będą uprawnieni do jej zmiany poprzez uwzględnienie tej podwyżki.

W celu zapobiegania obejściu przepisów ustawy poprzez ustalanie innej jednakowej ceny danej książki przez wydawcę i importera, przewidziano regulację, która zobowiązuje importera do wprowadzania na rynek książki uprzednio wydanej na terytorium Polski po cenie nie niższej niż jednakowa cena książki ustalona przez wydawcę. Powyższe nie stosuje się do sytuacji importowania książek z państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, chyba że obiektywne czynniki, a w szczególności brak rzeczywistej sprzedaży w tym państwie, pozwalają stwierdzić, że działanie to miało na celu obejście przepisów ustawy.

Regulacją ustawy nie objęto podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych w rozumieniu ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2020 poz. 1327), co jest uzasadnione ich szczególną pozycją na rynku książki. Rynek podręczników jest regulowany przepisami z zakresu oświaty i wymaga dopuszczenia do użytku szkolnego przez właściwego ministra. Znaczna część podręczników objęta jest finansowaniem ze środków publicznych, co oznacza, że kwoty dotacji na poszczególne segmenty podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych stanowią ceny maksymalne. W związku z powyższym uznano, że ten segment rynku książki można pozostawić poza regulacją niniejszej ustawy.

Ustawa wprowadza karalność naruszenia przepisów w zakresie ustalenia i stosowania jednakowej ceny książek wprowadzonych do obrotu ustalając, iż stanowi to wykroczenie, którego sprawca podlega karze grzywny.

W ustawie przewidziano 6-miesięczny termin *vacatio legis*, co wydaje się uzasadnione ze względu na dość znaczące zmiany wprowadzane ustawą, których wprowadzenie będzie wymagało od wydawców, importerów oraz sprzedawców końcowych dokonania określonych zmian w dotychczasowym funkcjonowaniu. Wskazano także, że regulacją nie zostaną objęte książki wprowadzone na rynek przed wejściem w życie ustawy, co podyktowane jest chęcią uniknięcia zamętu, który regulacja przeciwna mogłaby wywołać na rynku, nakładając na wydawców/importerów/sprzedawców końcowych bardzo duże obciążenia.

3. Podmioty, na które będzie oddziaływała ustawa

- 1) Wydawcy i importerzy książek poprzez zobowiązanie do ustalania jednakowych cen książek

sprzedaży dla nabywcy końcowego, co jednocześnie przyczyni się do ukształtowania na tym rynku przewidywalnej polityki cenowej,

- 2) Sprzedawcy końcowi książek – poprzez zobowiązanie wszystkich podmiotów sprzedających książki nabywcom końcowym po jednakowej cenie, dzięki któremu wyeliminowany zostanie czynnik ceny jako element konkurencji, natomiast przyczyni się to do wzmocnienia konieczności konkurowania innymi czynnikami, tj. oferta sprzedaży, fachowe doradztwo, spotkania z autorami, lokalizacja, działania promocyjne, itp.,
- 3) Czytelnicy – przepisy ustawy powinny zapewnić różnorodną i wartościową ofertę wydawniczą, jak również lepszą jakość usług świadczonych przez sprzedawców książek,
- 4) Autorzy – przepisy ustawy pozwolą na zapewnienie stabilnego i przewidywalnego dochodu autorom, a jednocześnie przyczynią się do promocji nowych autorów.

4. Szczególne zasady ochrony rynku książki

Jednakowa cena książki w okresie 6 miesięcy to podstawowy warunek równych szans działania na rynku książki. Dla osiągnięcia tego celu niemniej ważne jest przestrzeganie dobrych praktyk i zasad uczciwej konkurencji, ze szczególnym uwzględnieniem wkładu księgarń stacjonarnych w rozwój rynku książki przez pozostałe podmioty tego rynku, na co zwraca się uwagę w art. 11 ustawy.

W przepisach ustawy wprowadzono podstawę prawną w oparciu o którą księgarnie stacjonarne uznane za podmioty odgrywające niezwykle ważną rolę w rozwoju piśmiennictwa i czytelnictwa, a jednocześnie słabsze ekonomicznie, będą uprawnione do uzyskania ulg i zwolnień od obciążeń na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

Dla stymulacji tworzenia bibliotek domowych tak ważnych dla rozwijania nawyków czytania wprowadzono ulgę podatkową na zakup książek.

5. Skutki społeczne wprowadzenia ustawy

Szczegółowa analiza rynku czytelniczego z roku 2019 wskazuje, że wśród książek wymienianych w 2019 roku przez badanych wciąż dominują książki papierowe – publikacje w tej formie wymieniło 98% czytelników, e-booki wskazało 6% czytelników. Słuchanie audiobooków zadeklarowało 3% badanych w całej populacji. W 2020 r. z ankiety Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A. wynika, że w okresie pandemii 35% z ankietowanych Polaków czyta częściej. Ponad 17% deklaruje także, że kupuje więcej książek lub audiobooków. Jak wynika z raportu Biblioteki Narodowej o czytelnictwie w Polsce w roku 2020, w 2020 roku można odnotować trwałe zatrzymanie spadku czytelnictwa, a nawet niewielki wzrost deklaracji czytelnicych. W 2020 roku 42% Polaków zadeklarowało przeczytanie przynajmniej jednej książki. To jest wzrost o 3% w skali roku i o 5% w skali dwóch lat. To dobry trend, który należy wszelkimi siłami utrzymać, aby zdecydowanie podnieść poziom czytelnictwa w Polsce. Pomimo optymistycznych danych, zauważono, że zwiększenie sprzedaży książek dotyczy klasyki literatury i autorów cieszących się ugruntowaną renomą. Znacznie trudniej w okresie epidemii wprowadza się na rynek pozycje autorów debiutujących oraz mniej znanych. W związku z tym, można obserwować zmniejszoną różnorodność oferty wydawniczej, co w dłuższej perspektywie może przełożyć się niekorzystnie na kształtowanie postaw czytelnicych. Dlatego niezwykle istotne jest, aby wspierać rozległą sieć księgarń, których rola w

informowaniu o nowościach, upowszechnianiu książek, a tym samym rozbudzaniu nawyku czytania jest nieoceniona. Kontakt z książką ma ogromny wpływ na rozwój człowieka. Treści w niej zawarte oddziałują na wiele obszarów ludzkiej psychiki: pamięć, koncentrację, kreatywność. Książka dostarcza wiedzy o świecie i ludziach, kształtuje właściwą hierarchię wartości. Ważne zatem, aby państwo zapewniło jej należyłą ochronę.

Należy podkreślić, że kraje, które utrzymują regulację cen książek na rynku, charakteryzuje różnorodność i bogactwo piśmiennictwa, a także wysoki poziom czytelnictwa. Ustawa o ochronie rynku książki sprzyja bowiem istnieniu obok siebie dużych, średnich i małych podmiotów łańcucha wydawniczo-księgarskiego, które to podmioty, w zakresie własnej działalności, zajmują się różnymi kategoriami oferty wydawniczej i obsługują inne segmenty klientów. Taka różnorodność w ramach rynku przyczynia się do zapewnienia bogatej oferty wydawniczej i umożliwienia jej szerokiej dostępności wśród wszystkich grup społecznych. Pozostawienie rynku książki w stanie deregulacji i poddanie go działaniu czystych mechanizmów ekonomicznych - w sytuacji gdy książka stanowi w istocie przede wszystkim dobro kultury, co odróżnia ją istotnie od typowych towarów dostępnych na rynku - doprowadzi do jego zapaści i homogenizacji, powodując tym samym upadek zarówno piśmiennictwa, jak i czytelnictwa.

6. Skutki ekonomiczne wprowadzenia ustawy

Na przestrzeni ostatnich lat w Polsce zauważalny był stały wzrost cen książek, spowodowany pogarszającymi się warunkami działalności podmiotów rynku książki (takimi jak: konieczność zmniejszania nakładów; prowadzone przez największych dystrybutorów i sieci księgarskie wojny rabatowe; wzrost kosztów produkcji i dystrybucji). Jednocześnie z badań przeprowadzonych przez Nielsen dla Instytutu Książki można zauważyć znaczną dysproporcję cenową pomiędzy ofertą księgarń, a ofertą sieci handlowych, w których to sieciach książka jest średnio o ponad 50% tańsza niż w księgarniach. Struktura sprzedażowa daje również znaczną przewagę sieciowym sprzedawcom oraz sprzedaży internetowej. Niewątpliwie taki kanał sprzedaży jest wygodny dla czytelników, ale jest również wymuszony wobec zmniejszającej się sieci księgarń stacjonarnych. Od stycznia 2020 do lipca 2021 r. zamknięto około 350 księgarń stacjonarnych, z czego ponad 190 księgarń niezależnych. Spadł także wskaźnik liczby księgarń na 10 tys. mieszkańców. Według danych Ogólnopolskiej Bazy Księgarń w kwietniu 2020 r. wynosił 0,47, w listopadzie 2020 r. zaś 0,45. Dla porównania we Francji czy Niemczech jest to blisko 0,7.

Pandemia przyniosła zmianę nawyków zakupowych Polaków przenosząc znaczną część sprzedaży detalicznej do Internetu. Ponadto od lutego 2021 r. na polski rynek internetowej sieci dystrybucyjnej wszedł Amazon. Rozpoczęcie przez sieć Amazon działalności w Polsce stanowi zagrożenie nawet dla dużych sieci księgarskich, które w wyniku utrzymywanej od lat strategii drastycznego konkutowania ceną są w bardzo słabej kondycji finansowej. Skutkiem rozpoczęcia działalności przez firmę Amazon na terenie RP będzie z dużym prawdopodobieństwem załamanie dotychczasowego rynku książki, spadek sprzedaży książek (w Izraelu zanotowano 20% spadku po bankructwie dominującej sieci księgarskiej), brak rozwoju tradycyjnych kanałów sprzedaży i dostępu do jakościowych treści, a w dłuższej perspektywie także wzrost cen detalicznych (z uwagi na potencjalny monopol jednego dystrybutora).

Jak pokazały doświadczenia w innych krajach sieć Amazon na rynku książki zajmuje dominującą bądź znaczącą pozycję wśród sprzedawców końcowych. Należy zatem liczyć się z tym, że wejście na rynek polski sieci Amazon również wpłynie na dotychczasową strukturę dystrybucji książek. Dlatego tym ważniejsze jest, aby niezwłocznie wprowadzić regulację gwarantującą wszystkim sprzedawcom końcowym książek porównywalne warunki cenowe, co zapewni utrzymanie wielu, zróżnicowanych kanałów sprzedaży

konkurujących o czytelnika przede wszystkim lepszą jakością usług.

Uzasadnionym jest twierdzenie, że w perspektywie najbliższych miesięcy, jeśli nadal decydującym czynnikiem w sprzedaży książek pozostanie głównie cena, nastąpi dalszy dynamiczny i trwały spadek liczby księgarń, które zwłaszcza w mniejszych miejscowościach przez dekady były podstawowym źródłem nie tylko zakupu książek, ale także jedną z najważniejszych – obok bibliotek – instytucji kulturotwórczych. Warto podkreślić, że szeroka sieć księgarska (której ochronę ma na celu ustawa) pozwala na zapewnienie wysokiej jakościowo obsługi nabywcy końcowego, przejawiającej się m.in. w dbałości o organizację wydarzeń okołoczytelniczych (jak spotkania autorskie) i zatrudnieniu wykwalifikowanych pracowników, dysponujących wiedzą i doświadczeniem pozwalającymi na wsparcie czytelników i autorów.

Wdrożenie ustawy o ochronie rynku książki doprowadzi do stosowania bardziej racjonalnych przesłanek ustalania cen przez wydawców, gdyż konkurencja rynkowa wymusi jak najkorzystniejszą relację pomiędzy ceną a jakością. Istnieją podstawy dla założenia, że ceny detaliczne nowości wydawniczych będą ustalone na poziomie nieco niższym niż obecnie, co spowodowane będzie brakiem konieczności ich sztucznego zawyżania (w celu umożliwienia sprzedawcom końcowym natychmiastowej przeceny tytułów). Przewiduje się, że średnia cena detaliczna książki (nowości wydawniczych i publikacji po okresie ochronnym) będzie systematycznie spadać dzięki wzrostowi sprzedaży wydań nieobjętych ochroną. Średnia cena książek w państwach, w których obowiązuje regulacja cen książek przez wydawców i importerów, na przykładzie Niemiec i Francji, kształtuje się poniżej średniej ceny książki w całej Unii Europejskiej.

Specjaliści z zakresu rynku książki wskazują, że relatywnie wysokie ceny książek w Polsce są wynikiem niskich nakładów poszczególnych tytułów - średni nakład zmalał z około 10 000 egzemplarzy na początku lat dziewięćdziesiątych do niecałych 3 000 egzemplarzy w roku 2015. Spadek wielkości średnich nakładów spowodowany jest nadmierną koncentracją rynku na sprzedaży nowości wydawniczych - bestsellerów, które, jako literatura przeznaczona do odbioru przez jak najszersze grono czytelnicze, nie zawsze są dobrej jakości. Nieregulowany rynek wymusza traktowanie książki na równi z produktami spoza sfery kultury, w związku z czym cykl życia książki skrócił się obecnie do kilku miesięcy. To oznacza, że często wydanie danej książki kończy się na pierwszym nakładzie, który nie zawsze przynosi zwrot kosztów początkowych i rzadko jest rentowny. Z powodu tak krótkiego „życia” książki ceny nowości wydawniczych ustalone są na zawyżonym poziomie, gdyż bestsellery przewidziane są między innymi jako sposób finansowania tytułów ryzykownych (gdyż przewidzianych dla węższego grona czytelników) oraz ambitnych, które wydawane są dla budowania renomy wydawnictwa lub w celu wypełnienia swoistej misji słowa pisanego. Z uwagi na fakt, iż cały sektor książki odnotowuje od lat ciągły spadek rentowności, przeciętny autor nie zarabia odpowiednio na swojej twórczości, a wydawcy i dystrybutorzy literatury nie wypracowują nadwyżek koniecznych dla rozwoju prowadzonej działalności. W konsekwencji ograniczane są wydatki na badania, inwestycje w debiutujących autorów oraz w nowe technologie. Wdrożenie ustawy pozwoli zmienić strukturę sprzedaży na korzystniejszą, a książki będą dłużej w obiegu handlowym. W ten sposób zapewniona zostanie przestrzeń dla zwiększenia się rentowności sektora książki, która jest konieczna dla jego rozwoju. Jednocześnie projektowana ustawa zapewni zachowanie szerokiej i zdwersyfikowanej sieci sprzedaży książek, które będą jednocześnie spełniać swą szerszą rolę w upowszechnianiu czytelnictwa.

Stosowane obecnie coraz powszechniej praktyki natychmiastowego przeceniania nowości wydawniczych (o ok. 20% - 30%, a nawet do 45%) jest równoznaczne z obniżaniem dochodów autora, wydawcy i księgarza z tytułu tworzenia, wydawania i sprzedaży książek.

Jak się wskazuje, o średnim sukcesie książki mówić można, jeżeli sprzedała się ona w nakładzie 3000 egzemplarzy w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy, przy czym należy spodziewać się, że wydawcy będą zmuszeni w najbliższym czasie do obniżki nakładów książki, co może przełożyć się na podwyższenie cen książek. Przy obecnym stanie rynku (gdzie do sprzedaży trafia jeden nakład książki), nakład książki, która odniosła średni sukces wydawniczy, nie zostanie wznowiony lub zostanie, ale jedynie w niewielkim wymiarze. Ustawa projektowana jest tak, aby wydłużyć średni okres funkcjonowania książki na rynku, co w perspektywie doprowadzi do sprzedaży wyższych nakładów i zwiększenia zysków autorów. Obecnie na rynku polskim autorzy, poza nieliczną grupą bestsellerowych pisarzy, akceptować muszą niepewne wpływy ze swojej twórczości i tym samym nie mogą opierać swojego bytu na twórczości. Dla wielu pisarzy i mniejszych wydawców wydawanie książek jest działalnością jedynie dodatkową, co wpływa zarówno na częstotliwość i różnorodność publikacji, jak i na jej jakość.

Dodatkowym atutem wdrożenia ustawy będzie także, że mając przez rok zagwarantowaną cenę detaliczną, autorzy są w stanie lepiej kalkulować i kontrolować należne im wpływy.

7. Zgodność z prawem europejskim

Ochrona rynku książek nie jest bezpośrednio przedmiotem regulacji prawa UE. W świetle prawa UE wprowadzanie w państwach członkowskich przepisów ingerujących w poszczególne rynki, np. rynek książek w sposób przewidziany przepisami ustawy, tj. poprzez ustalanie cen książek jest – co do zasady - dopuszczalne, pod warunkiem braku naruszenia zasad prawa unijnego, w szczególności określających swobodę przepływu towarów w ramach Unii. Przedstawiony projekt ustawy w zakresie dotyczącym zasad sprzedaży książek wydawanych w Polsce jest nieobjęty prawem UE, natomiast w zakresie, w jakim wykracza poza sytuacje wewnątrz krajowe, jest zgodny z prawem UE.

ⁱ Dane z konferencji prasowej z dnia 08 listopada 2019 r. Justus-Liebig-Universität Gießen „Ergebnisse Forschungsprojekt Buchpreisbindung an der JLU Gießen” Prof. Dr. Georg Götz, Dr. Daniel Herold, Jan Thomas Schäfer, M.A., Phil Adrian Klotz, M. Sc.